

Оригінальні дослідження

УДК: 616.127-005.8-07:577.174.015.3

**АСОЦІАЦІЯ ІНФАРКТУ МІОКАРДА З ПІДЙОМОМ СЕГМЕНТА ST
З ПОЛІМОРФІЗМОМ А1166С ГЕНА РЕЦЕПТОРА ДО АНГІОТЕНЗИНУ II
ПЕРШОГО ТИПУ****О.В. Петюніна**

ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т.Малої НАМНУ», м. Харків, Україна

Ключові слова:
ГІМnST, поліморфізм
А1166С гена AGT2R1.Буковинський медичний
вісник. Т.21, № 3
(83). С. 44-50DOI:
10.24061/2413-0737.
XXI.3.83.2017.94E-mail:
o_petyunina@ukr.net**Мета дослідження** – вивчити асоціацію поліморфізму гена AGT2R1 з факторами серцево-судинного ризику, ступенем коронарного ушкодження, характером структурно-морфологічних змін міокарда, перебігом госпітального періоду та поширеністю поліморфізмів, що вивчаються, при гострому інфаркті міокарда з підйомом сегмента ST (ГІМnST).**Матеріал і методи.** Обстежено 87 пацієнтів із ГІМnST, 70 (80%) чоловіків та 17 (20 %) жінок, середнього віку – (58,94±10,16) років. Визначення алельного поліморфізму А1166С гена AGT2R1 проводили методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) у реальному часі.**Результати та висновки.** Доведено, що за наявності генотипу АС+СС вірогідність виникнення ГІМnST у 2,57 раза вище за наявності паління (P=0,03), ІМ до 55 років трапляється в 2,51 раза частіше (P=0,04), артеріальна гіпертензія призводить до виникнення ГІМnST в 2,93 раза частіше (P=0,03), вірогідність захворіти повторним ІМ підвищується в 5,45 раза (P=0,05), розвиток гострої лівошлуночкової недостатності трапляється в 4,26 раза частіше (P=0,03). Пацієнти з кардіоваскулярною патологією – носії генотипів АС+СС – мають більш високий ризик розвитку ремоделювання лівого шлуночка.**Ключевые слова:**
ОИМnST, полиморфизм
А1166С гена
AGT2R1.Буковинский медицинский
весник. Т.21, № 3
(83). С. 44-50**АСОЦІАЦІЯ ІНФАРКТА МІОКАРДА С ПОДЪЕМОМ
СЕГМЕНТА ST С ПОЛІМОРФІЗМОМ А1166С ГЕНА
РЕЦЕПТОРА К АНГІОТЕНЗИНУ II ПЕРВОГО ТИПА****О.В. Петюніна****Цель** - изучить ассоциацию полиморфизма А1166С гена AGT2R1 с факторами сердечно-сосудистого риска, степени коронарного повреждения, характером структурно-морфологических изменений миокарда, течением госпитального периода и распространенностью изучаемых полиморфизмов при остром инфаркте миокарда с подъемом сегмента ST (ОИМnST).**Материал и методы.** Обследовано 87 пациентов с острым инфарктом миокарда с подъемом сегмента ST (ГІМnST), 70 (80 %) мужчин и 17 (20 %) женщин, в среднем возрасте (58,94±10,16) лет. Аллельный полиморфизм А1166С гена AGT2R1 определяли методом полимеразной цепной реакции (ПЦР) в реальном времени.**Результаты и выводы.** Доказано, что при наличии генотипа АС+СС вероятность возникновения ОИМnST в 2,57 раза выше при курении (P=0,03), ИМ до 55 лет случается в 2,51 раза чаще (P=0,04), артериальная гипертензия приводит к возникновению ОИМnST в 2,93 раза чаще (P=0,03), развитие острой левожелудочковой недостаточности происходит в 4,26 раза чаще (P=0,03). Пациенты с ОИМnST – носители генотипов АС+СС – имеют более высокий риск развития ремоделирования левого желудочка.

Key words: STEMI, single nuclear polymorphism A1166C of AGT2R1.

Bukovinian Medical Herald. T.21, № 3 (83). P. 44-50

ASSOCIATION OF MYOCARDIAL INFARCTION WITH ST SEGMENT ELEVATION WITH A1166C POLYMORPHISM OF AGT2R1 GENE

O.V. Petyunina

Objective – to determine the association of AGT2R1 A1166C gene polymorphism with cardiovascular risk-factors, coronary injury, structure and morphological myocardial changes, hospital period features and different polymorphisms prevalence in STEMI patients.

Materials and methods. 87 STEMI patients, 70 males (80 %) and 18 (20 %) females in average age (58,94±10,16) years were examined. Allele polymorphism A1166C of AGT2R1 gene was determined by polymerase chain reaction (PCR) in real time.

Results and conclusions. It has been proved that AC+CC genotype increases probability of 2,57-fold STEMI emergency with smoking ($P=0,03$), myocardial infarction before 55 years – 2,51-fold more often ($P=0,04$), arterial hypertension leads to 2,93-fold increased STEMI frequency ($P=0,03$), repeated myocardial infarction – 5,45-fold increase ($P=0,05$), acute decompensate heart failure – 4,26-fold increase ($P=0,03$). Patients with STEMI and AC+CC-genotype have increased risk of left ventricular remodeling.

Вступ. Одним з основних механізмів гострого ІМ є розрив атеросклеротичної бляшки або її ерозія, що призводить до формування тромбу та оклюзії вінцевої артерії. Цьому сприяють наявність у хворого гіпертензії, цукрового діабету (ЦД), дисліпідемії, паління або ожиріння, сімейного анамнезу ішемічної хвороби серця (ІХС), які є факторами ризику виникнення ІМ. Інфаркт міокарда виникає внаслідок взаємодії факторів ризику та генетичною схильністю, у світі проводиться багато досліджень із вивчення нових генетичних можливостей для його виникнення [7, 8].

Ренін-ангіотензин-альдостеронова система (РААС) відіграє важливу роль у регуляції артеріального тиску та гомеостазі, залучена в патогенез гіпертонічної хвороби, ХСН, ІХС та ІМ. Серед великої кількості генів-кандидатів, структурний поліморфізм яких може бути пов'язаним з особливостями перебігу ІМ, увагу привертають гени, що визначають активність РААС. Ген рецептора до АГПІ типу R1 (AGT2R1) знаходиться на хромосомі 3q21-q25, його довжина >55 кб, він складається з 5 екзонів та 4 інтронів. A1166C варіант (rs5186) розташований на нетранслюючому 3'-регіоні, де відбувається конверсія А в С, що зумовлює А/С-поліморфізм.

У великомасштабних дослідженнях виявлені протиріччя щодо зв'язку різних поліморфізмів гена з ІХС та ГІМ. Так, згідно з мета-аналізом, проведеному в азіяській популяції, С-алель та генотип АС/СС асоціювалися з вірогідно підвищеним ризиком коронарної хвороби серця [13], проте в іранській популяції поліморфізм гена AGT2R1 не асоціює з наявністю гострого коронарного ушкодження [4]. Ашканова Т.М. та співавт., 2015, отримали дані, які дозволяють використати

С-алель та СС-генотип як генетичні предиктори коронарного атеросклерозу та маркери донозологічної діагностики ІХС [2]. Kruzliak P. et al., 2013, виявили, що СС-генотип асоціюється з підвищеним ризиком переднього інфаркту міокарда та незалежно асоціює з раптовою серцевою смертю у хворих на гострий коронарний синдром [5], але в дослідженні Агаїґо М.А. et al. кореляції між поліморфізмом А1166С гена AGT2R1 та ГІМ або тяжкістю коронарної хвороби серця не виявлено [12]. Filippi-Coddaccione E. et al., 2005, спостерігали за хворими з перенесеним інфарктом міокарда протягом 2,5 року, виявили, що СС-генотип гена AGT2R1 був жорстким предиктором серцевої смерті [10]. Недостатньо вивчені особливості клініко-патогенетичних характеристик ГІМпСТ залежно від А1166С поліморфізму гена AGT2R1.

Мета дослідження. Вивчити асоціацію поліморфізму гена AGT2R1 з факторами серцево-судинного ризику, ступенем коронарного ушкодження, характером структурно-морфологічних змін міокарда, перебігом госпітального періоду та поширеністю поліморфізмів, що вивчаються, серед різних груп пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з підйомом сегмента ST (ГІМпСТ).

Матеріал і методи. Обстежено 87 пацієнтів на ГІМпСТ, з них 70 (80 %) чоловіків та 17 (20 %) жінок, середнього віку – (58,94±10,16) років. Пацієнти були госпіталізовані у відділення інтенсивної терапії ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України» протягом перших трьох діб ГІМпСТ після проведення селективної коронарографії (СКГ) зі стентуванням інфаркт-залежної артерії, коронарне втручання проводилось у катетерній лабораторії Інституту загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева.

Оригінальні дослідження

Діагноз ГІМпСТ встановлювали на підставі даних клінічних, електрокардіографічних та біохімічних досліджень згідно з Європейськими рекомендаціями з діагностики та лікування ГІМпСТ (2012р.) та Наказу МОЗ України №455 від 02.07.2014р. Дослідження проводилося згідно з положенням Гельсінкської декларації, протокол дослідження узгоджено з комісією за питаннями етики та деонтології ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України».

Оцінювали фактори ризику ГІМпСТ: наявність артеріальної гіпертензії (АГ), цукрового діабету (ЦД), паління; обтяжена спадковість щодо раннього розвитку серцево-судинних захворювань (ССЗ); надмірна вага - індекс маси тіла (ІМТ) більш ніж 27 кг/м². Гіперхолестеринемію визначали за наявності ЗХ>5,2 ммоль/л та/або ХСЛПНЩ>3,0 ммоль/л, та/або ТГ>1,7 ммоль/л.

Для об'єктивізації наявності тривожно-депресивних розладів (ТДР), які є факторами ризику інфаркту міокарда, використовували опитувальник HADS (Heart Anxiety and Depression Scale) та опитувальник Teulog. Тестування хворих дозволило виділити дві групи: 1-ша – з нормальним або граничним проявом тривоги та 2-га – підвищеним її рівнем.

Ехокардіографію здійснювали на апараті Medison Sono Ace X6 (Корея), оцінювали кінцево-діастолічний (КДО) та кінцево-систолічний (КСО) об'єм ЛШ, кінцево-систолічний (КСР) та кінцево-діастолічний (КДР) розмір ЛШ, масу міокарда ЛШ (ММЛШ), фракцію викиду (ФВ)

ЛШ за Сімпсоном, діастолічну дисфункцію ЛШ – максимальну швидкість раннього діастолічного наповнення Е (м/с), максимальну швидкість передсердного діастолічного наповнення А (м/с), їх співвідношення Е/А.

Дослідження алельного поліморфізму А1166С гена AGT2R1 проводили методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) у реальному часі з використанням наборів реактивів виробника ООО НПФ "Літех" (РФ кат. №S01121-100). Ампліфікацію та алельну дискримінацію проводили з допомогою «Системи детекції продуктів ПЛР у реальному часі CFX96 Touch» (Bio Rad Laboratories Pte. Ltd., Сінгапур) (Зав. № СТ 014-010, 785 BR11304, 2015 р. вип.).

Статистичну обробку отриманих даних проведено за допомогою пакета програм Statistica 8.0 (StatSoftInc, США), Microsoft Office Excel 2003. Використовували такі статистичні методи: t-критерій Стьюдента і непараметричні методи дослідження, а саме критерій χ^2 , відношення шансів. Дані представлені у вигляді (M±d). Для всіх видів аналізу відмінності вважали статистично значущими при P<0,05.

Результати дослідження та їх обговорення.

Згідно з отриманими даними, генотип AA мали 47 (54 %), генотип AC – 35 (42 %), CC – 5 (4 %) осіб. На підставі поліморфізму А1166С гена AGT2R1 виділені дві групи: 47 пацієнтів (54 %) з AA-генотипом та 40 (46 %) – з AC+CC-генотипом. Аналіз клініко-анамнестичних даних обстежених пацієнтів представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Клініко-анамнестична характеристика обстежених хворих на ГІМпСТ залежно від частоти поліморфізму А1166С гена AGT2R1 (M±d)

Показник	AA N=47 (54 %)	AC+CC N=40 (46 %)	χ^2 P	OR, 95 % CI
Вік	59,55±10,80	58,00±9,74	0,49	
Стать ч/ж	35 (74,5 %) /12 (25,5 %)	35 (87,5 %) /5 (12,5 %)	2,33 p=0,13	
Артеріальна гіпертензія в анамнезі	29 (61,7 %)	33 (82,5 %)	4,56 p=0,03	2,93[1,05-7,48]
Цукровий діабет 2-го типу	12 (25,5 %)	7 (17,5 %)	0,82 p=0,37	
Паління	21 (44,9 %)	27 (67,5 %)	4,55 p=0,03	2,57[1,06-5,96]
Обтяжена спадковість	28 (59,6 %)	21 (52,5 %)	0,44 p=0,51	
ІМ до 55 років	20 (42,6 %)	26 (65,0 %)	4,37 p=0,04	2,51[1,04-5,78]
Гіперхолестеринемія	23 (48,9 %)	27 (67,5 %)	3,05 p=0,08	
ІМТ≥27 кг/м ²	16 (34,0 %)	12 (30,0 %)	0,16 p=0,69	
САТ ≥ 140 мм рт.ст.	17 (14,9 %)	23 (57,5 %)	3,96 p=0,047	
ДАТ ≥ 90 мм рт.ст.	11 (23,4 %)	10 (25,0 %)	0,03 p=0,86	
Стабільна стенокардія в анамнезі	12 (25,5 %)	11(27,5 %)	0,04 p=0,84	
Нестабільна стенокардія до ІМ	16 (34,0 %)	14 (35,0 %)	0,01 p=0,93	
ІМ в анамнезі	2 (4,3 %)	8 (20,0 %)	5,27 p=0,050	5,45[1,05-20,27]
Підвищений рівень ТДР	20 (42,6 %)	17 (42,5 %)	0,00 p=0,996	

При проведенні порівняльного аналізу у хворих на ГІМпСТ виявлено у групі з генотипом АС+СС порівняно з групою з генотипом АА вірогідно частіше розповсюджені АГ (P=0,03), вищі показники САТ (P=0,047), паління (P=0,03), виникнення ГІМ у віці до 55 років (P=0,04), повторний ІМ (P=0,05), тенденція до більшої частоти гіперхолестеринемії (P=0,08). Достовірно відрізнялись в обох групах значення ХСЛПВЩ – у групі з генотипом АА він становив 1,17±0,44, у групі з АС+СС – 1,01±0,18 (P=0,040), ХСЛПНЩ, який становив при генотипі АА 2,69±1,32 ммоль/л, АС+СС – 3,16±1,18 ммоль/л, (P=0,093), мав тенденцію до відмінностей, що відображує схи-

льність хворих з алелем С до порушень ліпідного обміну.

За розрахованим показником відношення шансів вірогідність виникнення ГІМпСТ у обстежених пацієнтів із генотипом АС+СС підвищується за наявності паління OR=2,57; 95 % СІ [1,06-5,96], P=0,03, молодого віку (до 55 років) OR=2,51; 95 % СІ [1,04-5,78], P=0,04, артеріальної гіпертензії OR=2,93; 95 % СІ [1,05-7,48], P=0,03, ІМ в анамнезі OR=5,45; 95 % СІ [1,05-20,27], P=0,05. Маніфестація ІХС у віці до 55 років корелювала з наявністю генотипів АС+СС ($r=0,22$, P=0,047) та палінням ($r=0,41$, P=0,001). Отримані результати співвідносяться з рядом

Таблиця 2

Клініко-інструментальна характеристика інфаркту міокарда обстежених хворих залежно від поліморфізму А1166С гена AGT2R1 (M±d)

Показник	АА N= 47 (54 %)	АС+СС N =40 (46 %)	χ^2 P	OR, 95 % CI
Передній ІМ	24(51,1 %)	21 (52,5 %)	0,02 p=0,89	
Задній ІМ	23 (48,9 %)	19 (47,5 %)	0,02 p=0,89	
Ускладнення ІМ				
Гостра лівошлуночкова недостатність	3(6,4 %)	9 (22,5 %)	4,72 p=0,030	4,26[1,04-14,18]
Аневризма серця	4(8,5 %)	5 (12,5 %)	0,37 p=0,54	
Порушення ритму і провідності	8(17,0 %)	10 (25,0 %)	0,42 p=0,56	
Атеросклеротичне ураження коронарних артерій за даними СКГ				
Одна КА>50%	8 (17,0 %)	10 (25,0 %)	0,42 p=0,53	
Дві КА>50%	8 (17,0 %)	6 (15,0 %)	0,00 p=0,80	
Три КА>50%	9 (19,1 %)	9 (22,5 %)	0,15 p=0,70	
Тип коронарного кровообігу за даними СКГ				
правий	21 (44,7 %)	17 (42,5 %)	0,04 p=0,84	
лівий	3 (6,4 %)	5 (12,5 %)	0,37 p=0,54	
збалансований	1 (2,1 %)	3 (7,5 %)	0,46 p=0,50	

Таблиця 3

Структурно-функціональні показники міокарда у хворих на ГІМпСТ залежно від поліморфізму А1166С гена AGT2R1 (M±d)

Показник (M±d)	АА N=47 (54 %)	АС+СС N=40 (46 %)	P
КДР ЛШ, см	5,02±0,49	5,32±0,51	0,01
КСР ЛШ, см	3,60±0,56	3,91±0,69	0,02
КДО ЛШ, мл	121,23±34,62	134,90±34,04	0,070
КСО ЛШ, мл	62,27±25,78	68,99±32,03	0,282
ММЛШ, г	236,53±59,65	262,98±63,81	0,049
ФВЛШ, %	50,42±10,95	51,73±8,76	0,544
Е/А	1,04±0,45	1,13±0,48	0,370

Оригінальні дослідження

клінічних досліджень щодо зв'язку ГІМпСТ, молодого віку, паління та генотипів АС+СС поліморфізму А1166С гена АРТ2R1 [9, 14].

У хворих на ГІМпСТ не виявлено зв'язку між генотипом гена АРТ2R1 та віком, статтю, спадковістю, ЦД 2-го типу, ІМТ, ДАТ, анамнезом стабільної або нестабільної стенокардії, вираженістю ТДР. Підставою до включення в аналіз наявності ТДР було доказ їх ролі як провідних факторів ризику ГІМ та їх зв'язок з АП, який здійснюється шляхом прямої стимулюючої дії гормону на секрецію кортикотропін-рилізінг фактора, пускової ланки гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової осі. У даному дослідженні особливостей ТДР у носіїв генотипів АА та АС+СС гена АРТ2R1 не виявлено. Таким чином, поєднання генотипів АС+СС гена АРТ2R1 з АГ, палінням, гіперхолестеринемією можна вважати предикторами розвитку ГІМпСТ у молодому віці (до 55 років) та повторних інфарктів міокарда.

Аналіз перебігу ГІМпСТ залежно від поліморфізму гена АРТ2R1 показав, що в носіїв АС+СС генотипів вірогідно частіше спостерігалася гостра лівошлуночкова недостатність, $OR=4,26$; 95 % СІ[1,04-14,18], $P=0,03$. Разом з цим, локалізація ІМ (передній, задній), ускладнення порушеннями ритму і провідності, аневризмою серця в носіїв генотипу АА та АС+СС не відрізнялись (табл. 2). У ряді досліджень представлені докази зв'язку між поліморфізмом А1166С гена АРТ2R1 та тяжкістю перебігу ІМ: у хворих з ускладненим перебігом частота мутантного алеля С була більшою, ніж у пацієнтів із неускладненим перебігом (38,9 % проти 16,7 % відповідно), наявність С-алеля асоціювала зі збільшенням вірогідності розвитку ускладнень ІМ у 3,18 разів ($P=0,02$) [3]. За даними Kruzliak P. et al., СС-генотип гена АРТ2R1 виявився не тільки незалежним фактором ризику ГКС, ІМ, але і асоціювався з більш тяжким перебігом ІМ та ризиком виникнення раптової смерті [5].

За даними СКГ, у хворих на ГІМпСТ виділено підгрупи з гемодинамічно значущим стенозом >50 % однієї, двох та трьох коронарних артерій, правим, лівим та збалансованим типами коронарного кровообігу. Достовірних відмінностей вираженості коронарного атеросклерозу в носіїв АА та АС+СС не виявлено.

Проведення порівняльного аналізу структурно-функціональних показників лівого шлуночка у хворих на ГІМпСТ показало в носіїв АС+СС генотипів, порівняно з носіями АА-генотипу, збільшення КДРЛШ ($P=0,01$), КСРЛШ ($P=0,02$), ММЛШ ($P=0,049$), тенденцію до збільшення КСОЛШ ($P=0,07$), що свідчить про несприятливий процес раннього післяінфарктного ремоделювання. Дослідження гемодинаміки проводилося протягом 1-3 діб захворювання, тому цілком обґрунтовано вважати, що існує синергізм вихід-

ного стану міокарда в період до ІМ та структурно-функціональних порушень, які були викликані гострою подією. Так, у хворих на АГ, визначали суттєвий вплив поліморфізму гена АРТ2R1 на ремоделювання міокарда – у носіїв АС+СС-генотипів та С-алеля і спостерігалася збільшення товщин задньої стінки ЛШ, міжшлуночкової перегородки, індексу ММЛШ, порушення діастолічної функції [1, 6]. У хворих на ХСН із ФВ≤45 %, частота АС+СС та СС-генотипів була значно вище, ніж у пацієнтів із ФВ>45 %, що поєднувалося зі збільшенням КДР та КСРЛШ [11]. Таким чином, пацієнти з ГІМпСТ – носії генотипів АС+СС, мають більш високий ризик розвитку гіпертрофії та ремоделювання лівого шлуночка.

Підвищення активності АРТ2R1-рецепторів за наявності С-алеля, генотипів АС+СС гена А1166С мають експериментальні та клінічні обґрунтування. МікроРНК-155 у позиції 3'UTR зв'язує мРНК АРТ2R1, наявність С-алеля порушує здатність мікроРНК-155 зв'язувати відповідні ділянки. Як результат, у носіїв С-алеля та СС-генотипу порівняно з АА-генотипом експресія мікроРНК-155 значно знижується, а рівень білка АРТ2R1 у циркулюючій крові значно (на 70 %) підвищується. У результаті посилення експресії рецепторів до АП активуються його чисельні ефекти – вазоконстрикція, формування екстрацелюлярного матриксу, гіпертрофічно-проліферативні процеси, серцево-судинне ремоделювання та інші [11].

Отримані результати свідчать, що перебіг ГІМпСТ має генетично детерміновані складові та асоціюється з наявністю АС+СС генотипів поліморфізму А1166С гена АРТ2R1.

Висновки

1. За наявності генотипів АС+СС вірогідність виникнення ГІМпСТ у 2,57 разів вище за наявності паління ($P=0,03$), дебют інфаркту міокарда до 55 років трапляється в 2,51 разів частіше ($P=0,04$), артеріальна гіпертензія призводить до виникнення ГІМпСТ у 2,93 разів частіше ($P=0,03$), вірогідність захворіти повторним інфарктом міокарда підвищується в 5,45 разів ($P=0,05$), розвиток гострої лівошлуночкової недостатності трапляється у 4,26 разів частіше ($P=0,03$), ніж у групі з генотипом АА.

2. Пацієнти з ГІМпСТ – носії генотипів АС+СС – мають більш високий ризик прогресування структурно-морфологічних порушень лівого шлуночка та патологічного ремоделювання міокарда.

Перспективи подальших досліджень. Планується подальше спостереження за обстеженими хворими для визначення характеру пізнього післяінфарктного ремоделювання, впливу тривожно-депресивних розладів на перебіг післяінфарктного періоду залежно від несприятливого поліморфізму АС+СС.

Список літератури

1. Жебель ВМ, Старжинська ОЛ, Гефтер ЮО, та ін. Генотип рецептора до ангіотензину II 1-го типу як фактор впливу на структуру та функцію міокарда у хворих на гіпертонічну хворобу різної тяжкості. *Артеріальна Гіпертензия*. 2009; 1(3): 24-9.
2. Ашканова ТМ, Муженя ДВ, Пшидаток АР, и др. Прогностическая роль A1166C полиморфизмов гена рецептора 1-го типа ангиотензина II (AGT2R1) при коронарном атеросклерозе у жителей республики Адыгея. *Российский кардиологический журнал*. 2015; 10(126): 119-23.
3. Целуйко ВЙ, Яковлева ЛМ, Попова КІ. Фактори, що впливають на перебіг інфаркту міокарда у хворих на ішемічну хворобу серця. *Ліки України*. 2013; 3-4 (16-17): 19-23.
4. Delshad N, Ghayour-Mobarhan M, Mizaei H, et al. Angiotensin II type I receptor gene A1166C polymorphism was not associated with acute coronary syndrome in an Iranian population. *Iran Red Crescent Med J*. 2016;18(11): e23942.
5. Kruzliak P, Kovacova G, Pechanova O, Balogh S. Association between Angiotensin II type I receptor polymorphism and sudden cardiac death in myocardial infarction. *Dis. Markers*. 2013;35(5):287-93.
6. Jin Yu, Kuznetsova T, Thijs L, et al. Association of left ventricular mass with the AGTR1 A1166C polymorphism. *American Journal of Hypertension*. 2012;25(4):472-78.
7. Preuss M, König IR, Thompson JR, et al. Design of the Coronary Disease Genome-Wide Replication And Meta-Analyses (CARDIoGRAM) Study. *Circ Cardiovasc Genet*. 2010;3(5):475-83.
8. Hara M, Sakata Y, Sato H. Genetic Factors in Myocardial Infarction. *Rinsho Byori*. 2013. ;61 (2):176-83.
9. Martinez-Quintana E, Chirino R, Nieto-Lago V, et al. Prognostic value of ACE I/D, AT1R A1166C, PAI-1 3G/5G and GPIIIa a1/a2 polymorphisms in myocardial infarction. *Cardiol J*. 2014;21(3):229-37.
10. Filippi-Coddaccione E, Morello., Fradin S, et al. Relation between the A1166C angiotensin II type 1 receptor gene polymorphism and cardiovascular outcomes after myocardial infarction. *Eurointervention*. 2005;1, Suppl.11:38-42.
11. Mishra A, Srivasava A, Kumar S, et al. Role of angiotensin II type I (AT1 A1166C) receptor polymorphism in susceptibility of left ventricular dysfunction. *Indian Heart Journal*. 2015;67:214-21.
12. Araújo MA, Menezes BS, Lourenço C, et al. The A1166C Polymorphism of the Angiotensin II Type-1 Receptor in Acute Myocardial Infarction. *Arquivos Brasileiros de Cardiologia*. 2004;83(5):409-15.
13. Zhang K, Zhou B, Zhang L. Association study of angiotensin II type 1 receptor: A1166C (rs5186) polymorphism with coronary heart disease using systematic meta-analysis. *J. Renin Angiotensin Aldosterone Syst*. 2013;14(2):181-8.

References

1. Zhebel VM, Starzhynska OL, Hefter YuO, ta in. Genotyp receptora do angiotensynu II 1-go typu iak factor vplyvu na strukturu ta funkciu miokarda u hvorykh na hipertoniichnu hvorobu riznoi tiazhkosti. *Arterial'naia Hypertenzia [Hypertension]*. 2009; 1(3): 24-9. (in Ukrainian).
2. Ashkanova TM, Muzhenia DV, Pshidatok AR, Tuguz AR, Smolkov IV, Shumilov DS. Prognosticheskaia rol' A1166C polymorphismov gena receptora 1 typu angiotensina II (AGT2R1) pri coronarnom aterosclerosi u zhitelei respubliky Adygea. *Rossiiski Kardiologicheski Zhurnal*. 2015;10(126): 19-3. (in Russian).
3. Tseluyko VY, Yakovleva LM, Popova KI. Faktory, shcho vplyvayut' na perebih infarktu miokarda u khvorykh na ishemichnu khvorobu sertsya. *Liky Ukrayiny [Medications of Ukraine]*. 2013; 3-4 (16-17): C.19-3. (in Ukrainian).
4. Delshad N, Ghayour-Mobarhan M., Mizaei H. et al. Angiotensin II type I receptor gene A1166C polymorphism was not associated with acute coronary syndrome in an Iranian population. *Iran Red Crescent Med J*. 2016;18(11):e23942.
5. Kruzliak P., Kovacova G, Pechanova O, Balogh S. Association between Angiotensin II type I receptor polymorphism and sudden cardiac death in myocardial infarction. *Dis. Markers*. 2013;35(5):287-93.
6. Jin Yu, Kuznetsova T, Thijs L, et al. Association of left ventricular mass with the AGTR1 A1166C polymorphism. *American Journal of Hypertension*. 2012;25(4):472-78.
7. Preuss M, König IR, Thompson JR, et al. Design of the Coronary Disease Genome-Wide Replication And Meta-Analyses (CARDIoGRAM) Study. *Circ Cardiovasc Genet*. 2010;3(5):475-83.
8. Hara M, Sakata Y, Sato H. Genetic Factors in Myocardial Infarction. *Rinsho Byori*. 2013;61(2):176-83.
9. Martinez-Quintana E, Chirino R, Nieto-Lago V, et al. Prognostic value of ACE I/D, AT1R A1166C, PAI-1 3G/5G and GPIIIa a1/a2 polymorphisms in myocardial infarction. *Cardiol J*. 2014;21(3):229-37.
10. Filippi-Coddaccione E., Morello R., Fradin S. et al. Relation between the A1166C angiotensin II type 1 receptor gene polymorphism and cardiovascular outcomes after myocardial infarction. *Eurointervention*. 2005;1, Suppl.11:38-42.
11. Mishra A., Srivasava A., Kumar S, et al. Role of angiotensin II type I (AT1 A1166C) receptor polymorphism in susceptibility of left ventricular dysfunction. *Indian Heart Journal*. 2015;67:214-21.
12. Araújo MA, Menezes BS, Lourenço C, et al. The A1166C Polymorphism of the Angiotensin II Type-1 Receptor in Acute Myocardial Infarction. *Arquivos Brasileiros de Cardiologia*. 2004;83(5):409-15.
13. Zhang K, Zhou B, Zhang L. Association study of angiotensin II type 1 receptor: A1166C (rs5186) polymorphism with coronary heart disease using systematic meta-analysis. *J Renin Angiotensin Aldosterone Syst*. 2013;14(2):181-88.

Відомості про автора:

Петюніна Ольга Вячеславівна, к.мед.н., старший науковий співробітник відділу профілактики та лікування невідкладних станів ДУ «Національний Інститут терапії ім. Л.Т.Малої НАМН України», м. Харків, Україна.

Сведения об авторе:

Петюнина Ольга Вячеславовна, к.мед.н., старший научный сотрудник отдела профилактики и лечения неотложных состояний ГУ «Национальный Институт терапии имени Л.Т. Малой НАМН Украины», г. Харьков, Украина.

Оригінальні дослідження

Information about the author:

Petyunina Olga V., PhD, senior staff of the department of prophylaxis and treatment of emergency conditions, GI "National Therapy institute n.a. L.T. Malaya of NAMS of Ukraine", Kharkiv, Ukraine.

Надійшла до редакції 06.06.2017
Рецензент – проф. Сидорчук Л.П.
© О.В. Петюніна, 2017